

D E C I Z I E

20 martie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Ion Malanciuc
Diana Stănilă

examinând recursul declarat de Întreprinderea Individuală „Magdalena Percic”, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Individuală „Magdalena Percic” împotriva Primăriei mun. Chișinău și Preturii sect. Botanica, mun. Chișinău privind obligarea prelungirii schemei de amplasare a unităților de comerț ambulant și a geretelor și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibil apelul depus de Întreprinderea Individuală „Magdalena Percic”,

c o n s t a t ă:

La 05 august 2022, Întreprinderea Individuală „Magdalena Percic” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău și Preturii sect. Botanica, mun. Chișinău, prin care a solicitat obligarea Primăriei mun. Chișinău să prelungească schema de amplasare a unităților de comerț ambulant și a gheretelor, înregistrată în Registrul nr. 1 din 14 martie 2019 și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 19 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a declarat inadmisibilă pretenția Întreprinderii Individuale „Magdalena Percic” cu privire la obligarea Primăriei mun. Chișinău să prelungească schema de amplasare a unității de comerț, formulată în cauza de contencios administrativ la acțiunea Întreprinderii Individuale „Magdalena Percic” împotriva Primăriei mun. Chișinău și Preturii sec. Botanica cu privire la anularea actului administrativ individual de respingere a solicitării și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

S-a explicat reclamantei, Întreprinderii Individuale „Magdalena Percic”, că declararea acțiunii ca inadmisibilă în temeiul art.207 alin. (2) lit. f) din Codul administrativ, nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant, cu aceeași acțiune (f.d.57-59).

Prin hotărârea din 19 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a respins acțiunea înaintată de Întreprinderea Individuală „Magdalena Percic” (f.d. 60, 68-75).

La 28 aprilie 2023, Întreprinderea Individuală „Magdalena Percic” a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 19 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul

Râșcani, prin care a solicitat anularea acesteia și trimiterea cauzei spre rejudecare în fond (f.d.62-64).

La 28 aprilie 2023, Întreprinderea Individuală „Magdalena Percic” a depus apel împotriva hotărârii din 19 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi decizii privind admiterea cererii sale de chemare în judecată (f.d. 65).

Prin încheierea din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a declarat inadmisibil apelul depus de Întreprinderea Individuală „Magdalena Percic” împotriva hotărârii din 19 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din motiv că apelanta nu a prezentat motivarea apelului în temeiul art. 232 alin. (2) din Codul administrativ (f.d. 84-85).

La 04 decembrie 2023, Întreprinderea Individuală „Magdalena Percic” a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând anularea acesteia cu restituirea cauzei spre rejudecare (f.d. 99-103).

În susținerea cererii de recurs, recurenta a invocat dezacordul cu încheierea din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, pe care o consideră ilegală, neîntemeiată și adoptată cu încălcarea normelor procedurale.

Or, hotărârea motivată a instanței de fond nu a recepționat-o, iar instanța ierarhic inferioară, a omis să aplice dispozițiile art.235 din Codul administrativ, ceea ce constituie, în opinia sa, o încălcare gravă a dreptului său la un proces echitabil.

De altfel, invocând dispozițiile art. 20, 53 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, art.5 din Codul de procedură civilă, art. 6§1, 13 ale CEDO, recurenta a conchis că instanța de apel nu i-a garantat dreptul la apărare, iar soluția acesteia este în contradicție cu art. 26 din Codul de procedură civilă, fiind astfel favorizat intimatul în raport cu ea.

În final, concluzionând, recurenta a enunțat că examinarea apelului a avut loc în mod arbitrar, incomplet, evaziv și fără o apreciere a argumentelor și probelor sale.

La 08 decembrie 2023 la adresa de e-mail a Primăriei mun. Chișinău și a Preturii sect. Botanica, mun. Chișinău a fost expediată copia recursului depus de Întreprinderea Individuală „Magdalena Percic”.

Până la data stabilită pentru examinarea recursului depus de Întreprinderea Individuală „Magdalena Percic”, intimatele nu au depus referințe în care să-și expună opinia asupra argumentelor invocate de recurentă.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

În speță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la argumentele invocate în recurs, deoarece criticele recurentei au fost expuse cu suficientă claritate.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Întreprinderea Individuală „Magdalena Percic” urmează a fi declarat inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

Conform art. 243 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: declară recursul inadmisibil.

După cum denotă actele cauzei, prin încheierea din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a declarat inadmisibil apelul depus de Întreprinderea Individuală „Magdalina Percic” împotriva hotărârii din 19 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din motiv că apelanta nu a prezentat motivarea apelului în temeiul art. 232 alin. (2) din Codul administrativ (f.d. 84-85).

Totodată, din actele cauzei, rezultă că, recurenta a recepționat încheierea din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, la 15 noiembrie 2023, prin intermediul oficiului poștal, ceea ce se confirmă prin avizul de recepție, anexat la dosar (f.d.88).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că până a se expune referitor la argumentele invocate în recurs cu privire la ilegalitatea încheierii contestate, urmează să verifice dacă la caz a fost sau nu respectat termenul de depunere a recursului.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Din interpretarea corectă a prevederii legale enunțate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

La acest capitol, instanța de recurs reține și prevederile art. 110 din Codul de procedură civilă, conform cărora termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte..

În conformitate cu art. 111 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Iar, în corespundere cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, în speță, prin prisma prevederilor art. 242 din Codul administrativ, termenul de procedură de 15 zile instituit de legiuitor pentru valorificarea dreptului de a ataca în ordine de recurs încheierea din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău

și-a început curgerea din ziua imediat următoare datei notificării actului judecătoresc de dispoziție, respectiv – 16 noiembrie 2023 și a expirat la data de 30 noiembrie 2023.

Cu toate acestea, Întreprinderea Individuală „Magdalena Percic” a depus recursul împotriva încheierii din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, la data de 04 decembrie 2023 (f.d.99-103), adică după expirarea termenului stabilit de lege, mult prea târziu, nefiind confirmată temeinicia unei asemenea întârzieri, prin anumite probe.

Mai mult, recurenta nu a depus, prin prisma art.65 alin. (1) din Codul administrativ, cerere cu privire la repunerea recursului în termen și nici nu a prezentat instanței probe incontestabile ce ar demonstra imposibilitatea îndeplinirii actului procedural în termenul prevăzut de lege.

Aici, instanța de recurs relevă că recurenta Întreprinderea Individuală „Magdalena Percic” fiind cea interesată în soluționarea prezentului litigiu, avea obligația de a întreprinde măsurile necesare de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță. Or, conform jurisprudenței constante a CtEDO, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (Van Harn versus Germany, nr.7557/03 din 11 septembrie 2007).

Respectiv, având în vedere că la caz nu a fost respectat termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție nu se va expune referitor la argumentele invocate în recurs referitor la legalitatea încheierii din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Din considerentele menționate și ținând cont de faptul că recurenta nu a respectat prevederile art. 242 din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Întreprinderea Individuală „Magdalena Percic” împotriva încheierii din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Or, admiterea spre examinare a unui recurs după expirarea termenului stabilit de lege, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenție, ceea ce este inadmisibil.

În conformitate cu art. 230, 243 alin. (1) lit. a), alin. (2) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se declară inadmisibil recursul depus de Întreprinderea Individuală „Magdalena Percic” împotriva încheierii din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Individuală „Magdalena Percic” împotriva Primăriei mun. Chișinău și Preturii sect. Botanica, mun. Chișinău privind obligarea prelungirii schemei de amplasare a unităților de comerț ambulant și a geretelor și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă